

**Smakprov ur
biskopens nya bok**

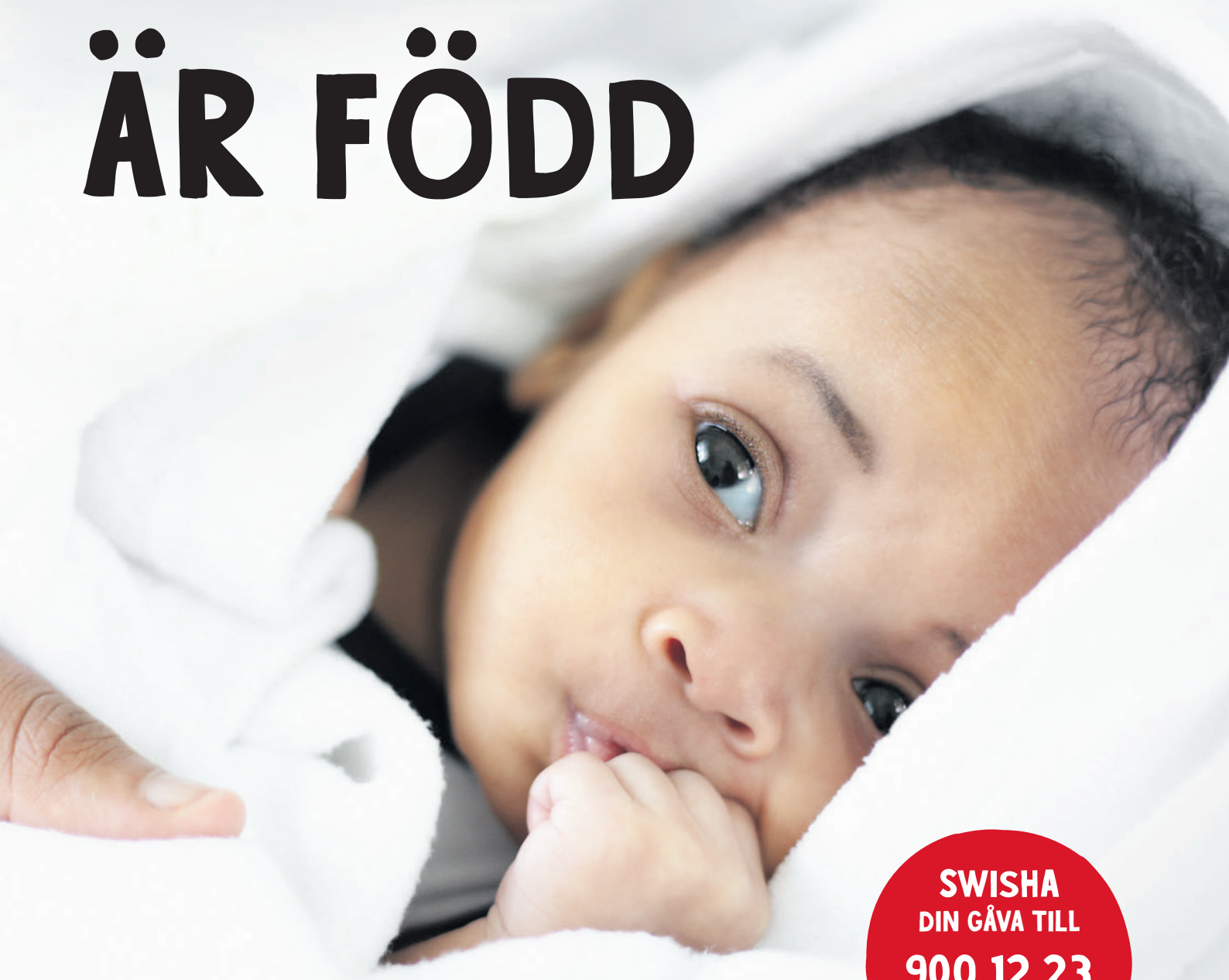
Tema: Tala tro
Så går budskapet fram

Jan Eckerdal:
**"Förväxlar vi öppenhet
med luddighet?"**

#metoo #vardeljus
**20 år med Nätverk mot
sexuella övergrepp**
- viktigare än någonsin

Diakon Maria Andrén
**"Jag ber inför
varje möte"**

EN FLICKA ÄR FÖDD



#ENFLICKAÄRFÖDD

Varje dag föds flickor in i förtryck och orättvisor. Det kan vi inte acceptera. Flickor ska aldrig nekas, kränkas, hotas, utnyttjas eller tvingas – bara för att de är flickor. Ge en gåva och ta ställning för varje människas lika värde och makt över sitt eget liv.

PG 90 01 22-3 BG 900-1223
svenskakyrkan.se/julkampanjen

**SWISHA
DIN GÅVA TILL
900 12 23
TACK!**

Svenska kyrkan 
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

STRÄNGNÄS STIFTSTIDNING

Portalen utkommer med 4 nummer per år och skickas till anställda och förtroendevalda i Strängnäs stift.

Upplaga: 3 800 exemplar
Utges av Stiftsstyrelsen i Strängnäs stift

ANSVARIG UTGIVARE

Eva Karlsson

REDAKTÖR

Miriam Arrebäck
Strängnäs stift
0152-234 70

GRAFISK FORM

Pia Andersson
Strängnäs stift
0152-234 71

REDAKTIONSRÅD

Pia Andersson
Miriam Arrebäck
Kim Baung
Jan Eckerdal
Hans Heerman-Göransson
Åsa Ingårda
Agneta Larsson
Mathias Lundqvist

ADRESS OCH TELEFON

Portalen, Miriam Arrebäck
Box 84
645 22 Strängnäs
strangnas.portalen@
svenskakyrkan.se
0152-234 00

HEMSIDA

www.svenskakyrkan.se/
strangnasstift

ADRESSREGISTER

Portalen skickas till anställda och förtroendevalda som finns i inlagda i Kyrksam. Adressändringar görs av respektive församling.

OMSLAG

Maria Andrén, diakon i Nyköping
Foto: Magnus Aronson



Ett nytt år står för dörren. Vi hoppas att 2019 blir ett bra år för oss alla, för dem som står oss nära och för människor över hela världen. Det bästa är att vi alla kan bidra.

Kanske kan Portalen uppmuntra dig till några goda föresatser.

MIRIAM OCH PIA



Sagt vid kyrkkaffet	4-5
Maria Andrén, diakon i Nyköping, bär sin krage med stolthet.	6-10
Boktips för vintern	11
Stiftet runt	12-13
Tema: Tala tro. Hur blir församlingens liv näringsrikt?	14-19
Fördjupning: Jan Eckerdal om "Kanske-kyrkan"	20-22
Nätverk mot sexuella övergrepp	24-25
Nyfiken på: Marcus Wiktorsson om att vara döv vaktmästare i kyrkan	26
Kurser och utbildningar	27

TOMT I JULKRUBBAN

Från inlägg på Facebook:
"Om man avlägsnar flyktingar, invandrare och judar från krubban blir det, talande nog, bara får ledda av en åsna kvar."
Robert Sten



Rebecka Tegnér,
biträdande stiftsdirektor

tipsar

TEMA: TALA TRO

I olika sammanhang får jag bekräftat att många längtar efter att tala tro som berör livets alla skeden, som är en del av livet. Roligt och fördjupande att läsa om hur andra reflekterat!

SIDORNA 14-19

FÖLJ MED OCH BE

Så bra att få en lista som både visar att vi hör ihop och ger en påminnelse om att vi finns i varandras böner.

SIDAN 13

KALENDERN

Tänk vilka möjligheter det finns att upptäcka något nytt, fördjupa det vi redan kan och att dessutom få göra det tillsammans.

SIDAN 27



Kika på kalendern - 2019

Vad händer 2019? Bara Gud vet – men på stiftskansliet har också en del planerats. Till exempel biskopsvisitationer i Kumla, Oxelösund och Nyköping under våren, och i Askersund-Hammar, Hallsberg och Södertälje under hösten.

Presidiedagar på stiftsgården Stjärnholm ordnas vid två tillfällen i februari och vallfarts-mässor i Vårfruberga och Riseberga den 9 juni.

En viktig kalenderhändelse är profildagarna den 21-23 maj. Då samlar biskopen alla stiftets medarbetare som har kyrklig

profilutbildning (musiker, pedagoger, präster och diakoner) till ett möte på stiftsgården och i Nyköping. Årets tema är "På dopets grund."

Årsskiftet är också deadline för fastighetsregistret. När vi vet hur många kvadratmeter kyrkan består av följer snart nästa fråga: Behövs alla dessa lokaler?

Som av en händelse (!) kommer i februari en ny bok av biskop Johan som handlar om att stor del av verksamheten kan flyttas in i kyrkorummet. Utmanade tankar.

Gott nytt år!

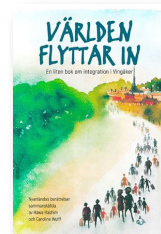


... av prästerna i Strängnäs stift är kvinnor. Av 190 är 99 män och 91 kvinnor. Den 20 januari 2019 prästvigs Claes Leverström i Strängnäs domkyrka.

Hela världen i Vingåker

I boken "Världen flyttar in – en liten bok om integration i Vingåker" intervjuas sju personer från olika länder som integrerats i kommunen.

Både nyanlända och Vingåkersbor som jobbar ideellt delar med sig av sina berättelser. Hawa Hashim, som är asyllosts i Vingåker, tog hjälp av Caroline Wulff för att sammanställa berättelserna på svenska. Boken är utgiven på Ekerlids förlag.



Hit och dit med vänstiftsvänner



Philip Mounstephen

Den 12 januari välkomnas Philip Mounstephen som sextonde biskop i Truro stift, Cornwall, Storbritannien. Truro är ett vänstift till Strängnäs stift och biskop Johan Dalman kommer att delta i mottagningsgudstjänsten i Truro Cathedral.



Ibrahim Azar

Den 28 februari, gästas biskop Johan av den palestinske biskopen Ibrahim Azar, ledare för den evangelisk-lutherska kyrkan i Jordanien och det Heliga landet, ELCJHL.

Han är i Sverige för att närvara vid biskopsvigningen i Uppsala, och passar på att besöka sitt vänstift Strängnäs.

Grattis!

Hans kunde sin Bergman

Nu går Bergman-året mot sitt slut. I våras lovade vi i Portalen att lotta ut boken "Rastlös sökare och troende tvivlare" av Caroline Krook (Verbum) bland någon av dem som svarade rätt på frågan:

"Vilken svensk författare har haft störst inflytande över Ingemar Bergmans skapande?"

Rätt svar är August Strindberg. Det svarade **Hans Andersson i Vretstorp**, som fått boken med posten.



Turnébuss nästa?

I Hallsbergs församling pågår sedan ett år en satsning på sång och musik som friskvård för personalen. Först erbjöds alla att ta sånglektioner enskilt för sångpedagog. Halva arbetslaget nappade och vid ett tillfälle var det uppsjungning inför varandra.

– Några sjunger i kör, men för de flesta var det nog första gången man sjöng solo, säger organist Magnus Berglöf.

I oktober var det dags för ett gemensamt framträdande inför publik i samband med en lunchkonsert. Kören sjöng, ekonomen spelade flöjt och pedagogen elbas.

– Det har bidragit till god stämning i personalen. Man fylls med positiv energi när man sjunger och det är roligt att öva inför ett gemensamt mål, säger Magnus Berglöf som tror att det blir ett nytt framträdande till våren.



Personalkören i Hallsberg sjunger ut!

Hade du en stressig jul?
– Ja, den tog musten ur mig.



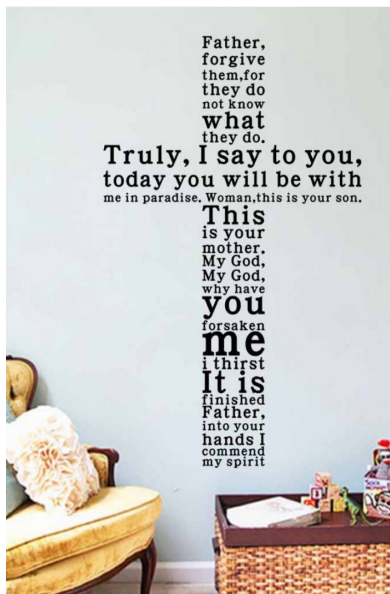
Tonsatt och tecknat

Knista församling har satsat på att tonsätta teckenspråkiga böner. Detta för att underlätta för CODA-barn, Children of deaf adults, att koppla ihop de talade och tecknade språken.

– Det är alltså inte ett perfekt teckenspråk, inte så poetiskt och tonbärande, men ändå ett språkbruk som döva känner igen, säger Annette Wisser, diakon i Knista församling.
– Vi har inbjudit döva föräldrar och försökt skapa en förståelse för vad vi vill uppnå. Några träffar har resulterat i ett antal texter.

Kantor Sara Hansen har tonsatt fyra texter att användas på gudstjänst för små och stora i samband med Kyndelsmässodagen i februari. Barnkörerna repeterar nu in dessa med riktiga tecken och familjer med CODA-barn kommer att bjudas in särskilt till gudstjänsten.

Knista församling har fått utvecklingsbidrag från Strängnäs stift till projektet.



Kors i taket

... eller på väggen. Kanske kan det passa med en väggdekor formad som ett kors till jul eller nyår?

199 kr kostar denna och hittas på vintagestories.se.

Historiskt sällskap blickar framåt

Strängnäs stiftshistoriska sällskap har från i år ny styrelse. Styrelsen från 2018 utgörs av Marcus Willén Ode (ordf), Fredrik Santell (v ordf, kassör), Birgitte Thaning (sekr), Sven Erik Linderöth, Claes Bidebo, Mats Selén och Björn Svärd.

Sällskapet utger litteratur, förvaltar kyrkohistoriska arkiv, stimulerar stiftsforskning samt utger en enklare årsbok.

Sällskapet, som är i behov av stöd, inbjuder till medlemskap för 2019: 100/200 kr (privatperson/organisation) sätts in på pg 407 30 55-8.



FOTO: EMMA ODE

NYGAMMAL STYRELSE. Strängnäs stiftshistoriska sällskap bildades 1996. I styrelsen från i år, från vänster Sven Erik Linderöth, Marcus Willén Ode, Birgitta Thaning, Björn Svärd och Mats Selén.



Pappa, kan vi få en katt till jul?
– Nej, vi ska ha skinka som vanligt.

”Jag är kristen och tror på en högre makt. Absolut. Jag tror på Jesus.”

ANDERS BAGGE, PRODUCENT OCH LÅTSKRIVARE, I TV4:S ”CIRKUS BAGGE”

Vad var det egentligen som hände?

Äntligen är den här! Boken om Präst- och diakonmötet 2017. Biskopens ämbetsberättelse, bilder, minnesteckningar och programmet – dessutom hela listan på alla som var där.

Årets julkapp från biskopen till präster och diakoner. God jul!



Gör en (teologisk) klassiker

Redan nu kan du som är präst, eller har motsvarande teologisk utbildning, anmäla dig till den andra fristående delen av Strängnäs stifts teologiska klassiker dagar, den 18-20 juni. Årets tema är Helgelse och inleds med en upptakt den 25 mars.

– Vi läser texter från teologihistoriens klassiker och samtalar om helgelsens plats i olika kristna traditioner. Dagarna ramas in av bönegemenskap, måltidsgemenskap och samvaro på stiftsgården, säger Jan Eckerdal, stiftsadjunkt och kursansvarig tillsammans med högskolelektor Joel Halldorf. Kurskaplan är Anna Näppi.

Fortbildningen 2018 var mycket uppskattad av deltagarna som i utvärderingen skrev:

”Mycket hög kvalitet i alla moment. Från info till omsorg om varje deltagare. Bästa kurs jag gått på flera år.”

”Perfekt i allt – utmanande och fördjupande. Alla bidrog på sitt sätt och gjorde seminarierna matnyttiga. Fint med regelbundet andakts- / gudstjänstliv.”

Så ... först till kvarn inför 2019! Antalet platser är begränsade.

Anmälan via intranätet.

I samarbete med teologiska högskolan i Stockholm. Möjlighet att examineras för 5hp.

SUPERNÖJDA! Deltagarna i Strängnäs stifts teologiska klassikerveckan 2018 var väldigt nöjda med kursens innehåll.





SAMTAL. Att vara diakon innebär bland annat att lyssna och hjälpa andra att bära det som är svårt. Inte alltid att ge handfasta råd. Maria Andrén följer ibland med polisen när de ska framföra tunga besked.

Diakon med stor verktogslåda

Från mer stilla funderingar till djupaste avgrund och däremellan samtal om #metoo. Det är precis här hon vill vara, diakon Maria Andrén. Men i jobbets tuffaste stunder ber hon Gud att hugga i och hjälpa till.

TEXT: SUSANNE SAWANDER FOTO: MAGNUS ARONSON

ETT ÅR efter metoo-raseriet sköljer svallvågor in på diakon Maria Andrén rum på andra våningen i Alla helgons församlingshem, mitt emellan Nyköpingsån och Alla Helgons kyrka. Kvarteren hör till Nyköpings allra äldsta och bäst bevarade och det är här i rummet - hon säger inte kontor - som berättelser och samtal, kanske aldrig tidigare hörda och förda, tar form. Frågor, funderingar, sorger och livskriser som behöver bli lyssnade på. En del i akut kris, andra mer utforskande. Vissa behöver mest någon som lyssnar, bekräftar känslor, andra mer handfasta råd.

Att vara diakon handlar i mångt att hjälpa till att bära, förklarar Maria Andrén som ofta ser hur de

enskilda samtalen är en spegelbild av något större. Som de kring bitterhet och tomhet, om "hur kunde livet bli så här", som hon haft med flera äldre kvinnor under senaste året.

– Det hände verkligen något i samband med metoo som påverkade människor långt utanför de mest engagerade kretsarna. Helt plötsligt sattes det ord på saker som många burit på under lång tid men aldrig formulerat. Plötsliga insikter kan vara väldigt smärtsamt.

DET ÄR precis här, i de aktuella samhällsfrågorna som Maria Andrén vill utöva sitt diakonuppdrag. Vad gäller #metoo hade hon gärna sett att kyrkan engagerade sig mer.

Svenska kyrkan drogs också in i rörelsen och i november förra året briserade upp-ropet #vardeljus som undertecknats av långt över 1000 anställda kvinnor.

– Men sedan hände tyvärr inte så mycket mer, såvitt jag vet. Det finns en rädsla inom kyrkan här i Sverige att uppfattas som politisk. Men alla samhällsfrågor kommer i något skede att handla om politik, det går inte att bortse från. Jag tänker att om kyrkan ska vara en samhällsaktör måste vi också våga ta ställning.

Så blev det också. 2003 vigdes Maria Andrén till diakon för Linköpings stift. Karriärvägen via socionomyrket delar hon med många diakoner. Förr kom diakonerna ofta från en bakgrund som sjuksköterska.

KRAGEN BÄR hon med stolthet och glädje. Den talar sitt tydliga språk, konstaterar hon som ofta rört sig på samhällets skuggsida, bland hemlösa och i häkten. Blotta åsynen av kragen får de alla flesta

en aktiv roll i gudstjänsten genom att leda förbön och tillsammans med präst dela ut nattvardsgåvorna.

– För mig är det avgörande att vi diakoner syns i gudstjänsten. Det stärker vår roll, inte bara inåt utan även ut mot samhället.

Skrattet är nära, språket rakt, ofta rappt. Kollegan, tillika vännen Gunilla Falkeborn, diakon i Stigtoma-Vrena församling, beskriver Maria Andrén som trygg, omtänksam och underfundig. Men också den som ”tar tag i saker”. I det ligger också förmågan att underlätta för andra.

DÄRFÖR INBJUDS besökare till hennes rum att själv välja sittplats, soffan eller fåtöljen. Sköna, men inte så sköna att man sårar ner sig helt och hållet. Ombonat, men inget som stör. Det som skaver den här gången är att hon själv står i fokus, det är hon som ska berätta, svara på frågor. En inte helt bekväm roll, erkänner hon framt med ett leende. Vi ska återkomma till det.

Hellre ger hon sig i kast med att reda ut skillnaden mellan diakoni och terapi. Konkurrerar professionerna om kunderna? Eller är diakonen en gratisterapeut i kyrkans regi?

– Generellt tror jag att vi diakoner möter de lite större livsfrågorna jämfört med terapeuter som i regel arbetar med att lösa specifika knutar. Många av dem jag möter har fått tips om att kyrkan bistår med gratis samtal. Visst, en del kommer möjligen hit för att de inte har råd med terapi och i så fall är det väl bra att vi finns. Jag ser inga problem i det, som diakon är jag till för alla. Precis som att jag inte lägger så

För mig är det **avgörande att vi diakoner syns i gudstjänsten**. Det stärker vår roll, inte bara inåt utan även ut mot samhället.

På väggarna i Maria Andrén rum hänger tavlor och föremål från Sydafrika och Guatemala, två länder som hon under perioder bott och verkat i. Länderna har inte bara satt spår på väggarna utan även i henne, som troende, som professionell och människa. Tre år i Sydafrika runt millennieskiftet blev ett vägskäl som fick henne att gå vidare från socionom till diakon. Kyrkan kallade, Gud kallade, konstaterar hon.

– Nej, det var inga mysiga grejer med brinnande buskar eller något sådant, även om det hade varit spännande. I Sydafrika arbetade jag väldigt praktiskt socialt och kyrkan är en lika självklar som engagerad aktör i samhället. Med ens föll allt på plats – jag har en stark tro, varför vara socionom när jag kan utöva mitt yrke i kyrkans tjänst?



DEN SOM FIXAR. ”Vad och hur mycket kan jag göra, och när tar mitt ansvar slut?” För Maria Andrén har det alltid varit en knäckfråga.

att sänka garden. De vet så väl att hon har tystnadsplikt, att hon står på deras sida.

– Kragen signalerar något väldigt viktigt. Därför tycker jag att vi diakoner ska bära krage, att det ligger i vårt uppdrag.

Av samma skäl välkomnar hon därför den nygamla traditionen där diakoner har

Firar jul med gran och brasa

NAMN: Maria Andrén
ARBETE: Diakon i Nyköpings församling
VIGDES till diakon: 2003 i Linköpings

domkyrka
ÅLDER: 59 år
BOR: i Kolmårdsskogar-
na mellan Nyköping och Norrköping

FAMILJ: Make och tre vuxna barn med familjer
HUSDJUR: Katten Selma
LÄSER: just nu ”Simma med de drucknade”

av Lars Mytting samt Stinissens ”Mitt liv i dina händer”. Bibeln.
LYSSNAR: på P1

MOTTO: Lev sant.
JULEN: firar jag i kyrkan samt intill en gran, en brasa och min familj



ANSVARSFULLT ARBETE. Domkapitlet består av sju ordinarie ledamöter med biskopen som ordförande samt sex ersättare. De är förtroendevalda, präster och diakoner samt en domarledamot. Maria Andrén valdes till ordinarie ledamot i domkapitlet 2017. Uppdraget ser hon som ett stort förtroende.

stor vikt vid om de som söker sig hit är troende eller inte. Men jag ber inför varje möte.

IBLAND KRÄVS mer än så. Rena uppmaningar till Gud. Som när polisen svänger in på gården till församlingshemmet och ber henne följa med och leverera ett dödsbud. En olycka. En förlorad hustru, man, barn. Att ringa på dörren, mötas av ögon som flackar mellan poliserna och hon där i diakonkrage. I de lägena handlar det mest om att bära, att vara den som står pall.

– Det är då jag åkallar den högste och säger att ”nu får du hugga i här, vi måste hjälpas åt”.

Gör han det då? Ja, det gör han. Maria Andrén pratar om att hitta sina egna proportioner. Att kunna sätta sig själv åt sidan, stänga av det som inte behöver vara med just nu, just för att kunna bidra med lite lugn när någon annan kraschar.

Det är klart att det handlar om professi-

on, konstaterar hon som är tacksam för att hon har en grundutbildning i psykoterapi i bagaget.

– Verkligen, jag har oerhört stor nytta av de kunskaperna. Jag tror på att skaffa sig en stor verktygslåda.

För sin egen del hämtar hon kraft i gudstjänsten. Att mötas i nattvarden med samma längtan som alla andra är befriande, menar hon.

– För mig handlar längtan efter Gud om längtan efter gemenskap. Men också efter ro och en stunds vila.

Andrum, tröst och vägledning för egen del finner hon också i prästen och författaren Wilfrid Stinissens texter som sätter ord på de trosfrågor hon själv tampas med. Framför allt de om överlåtelse och ”ske din vilja”. Det här är svårt på riktigt, erkänner hon. Kanske just för att hon ofta är den som tar ansvar, som roddar och fixar, för ”annars blir det ju inte ordentligt gjort”, säger hon med ett snett leende, väl

medveten om att det här handlar mer om henne själv än någon annan.

– Samtidigt finns det ju en skärningspunkt – vad och hur mycket kan jag göra, och när tar mitt ansvar slut? Hur ska man veta det? För mig har det alltid varit en knäckfråga.

Tron bär hon med sig sedan barnsben. Maria Andrén beskriver uppväxten norr om Stockholm som traditionskristen med söndagsskola och bordsbön.

– Men jag valde hela tiden själv, tog ett steg i taget och att jag sitter här i dag känns helt självklart.

FÖRRA ÅRET valdes Maria Andrén till ledamot i domkapitlet, en av sju ledamöter. Ett förtroendeuppdrag som vittnar om stor tillit till hennes omdöme. Hon skruvar på sig lite. Säger först att det kändes märkligt att hon blev vald, kanske var det så att ingen annan ville? Sådär som det kan vara när det ska väljas representant till föräld-

rarådet i skolan och alla hukar i stolarna?

Det är något med rampljus och Maria Andrén. Jo, erkänner hon som stundom gör försiktiga försök att utforska området.

Sedan återgår hon till uppdraget i domkapitlet som övergripande innebär att ge stöd och ha tillsyn över verksamheten i stiftets församlingar/pastorat och i stiftet.

Konkret kan det handla om att hantera allt från präster som begår misstag till rekommendationer vid rekrytering av diakoner och präster, förklarar hon.

– Jag tror att min diakonala blick kan komma till nytta här, att jag kan förstå de

betingelser som styr människor, men också behov av upprättelse hos de som blivit utsatta. Det är ett fantastiskt fint förtroende jag fått.

Jag är inte van att arbeta med stora grupper.

DEN DÄR blicken är också användbar när hon senare i veckan ska handleda gymnasielärare i frågor kring elevers prestationsångest, psykiska ohälsa men också dåliga attityder. Maria Andrén har ägnat stor del av dagen åt att förbereda uppdraget som hon till viss del bävar inför.

– Jätteläskigt, mest för att jag inte är van vid att arbeta med stora grupper. Samtidigt är det ju precis här jag vill verka, i verkligheten med angelägna frågor.

På frågan vad som är den viktigaste andliga frågan i dag hamnar vi också där, mitt i vardagen.

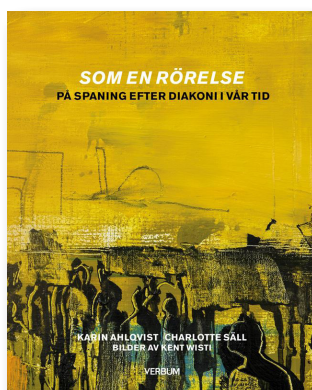
– Mina tre numer vuxna barn pratade häromdagen om de värderingar de växte upp med på 90-talet, med fokus på individen och löften om att vem som helst kan bli vad som helst. ”Det där är ju inte sant,” konstaterade de. Jag tänkte att de sätter fingret på något väldigt svårt, det faktum att vissa halkar ur systemet, alla har inte samma chans. Men alla har däremot rätt att få känna att de duger som de är.

Är det en andlig fråga, förresten? säger hon sedan och skrattar. Jo, det är det, ändrar hon sig sedan. För det handlar om att älska sin nästa som sig själv, med betoning på som.

I Maria Andréns rum spelar det inte så stor roll, här får det andliga och mänskliga mötas på lika villkor.



BAKGRUND. På Maria Andréns rum hänger tavlor och föremål från Sydafrika och Guatemala, två länder som hon under perioder bott och verkat i.



Klokt om diakoni

Som en rörelse – på spaning efter diakoni i vår tid (Verbum 2018)

Karin Ahlqvist och Charlotte Säll
Kent Wisti, illustrationer

Att vara på spaning efter diakoni – det är en bra beskrivning av boken. Målsättningen är både klok och problematisk.

Det är användbart med en bok om



diakoni som låter input från olika håll samsas i en lugn samtalston utan att sträva efter att definiera diakoni. Frågerutorna i slutet på varje kapitel fastnar jag för, frågor som vi behöver samtala om, till exempel: Vilka diakonala förebilder finns idag? Kan anställda diakoner vara ett hinder för det allmänna diakonala engagemanget, hur motverkar vi det i så fall? Hur kan vi låta diakonala erfarenheter påverka kyrkans liv?

Boken är skriven utifrån samtal med sakkunniga personer inom olika områden viktiga för diakoni. Därför bjuds infallsvinklar som till exempel diakonal strategi, ledarskap, hur individens egenmakt kan tillämpas i diakonalt arbete. Här går av naturliga skäl bredd före fördjupning.

Jag tänker mig att boken gör sig bäst just som samtalsmaterial. Ta tag i ett kapitel, stycke eller fråga som är angelägna för er – kanske kan det också vara någon av bilderna ni vill ta som utgångspunkt!

BIRGITTA LOUNELA

Smaka på nåden i små portioner

Konsten att bli vän med nåden (Verbum 2018)

Jesper Svartvik

”Var det där ásot mishpat?”

”Nej, detta är ahavat chesed.”

Kan en bok som utgår från det hebreiska språkets finaste ordvalörer kännas levande och relevant för mig i mitt liv? Ja, faktiskt!

Jesper Svartvik vrider och vänder på orden. Smakar på dem, omprövar dem och tar dem en vända till. Hur förstår vi nåden? Vilken färg, smak och form har den? Och framför allt, hur blir vi vän med den?

I en reformatorisk tradition, där nåd ibland har kommit att förknippas med misslyckanden, är det en utmaning att bejaka vår bräcklighet och absoluta behov av Guds nåd. Samtidigt finns det en fara för självhävdelse där, att våra egna brister och begränsningar blir det centrala. Hur hittar vi den balansen?

Det här är en bok lika mäktig, tät och välsmakande som Sachertårta. Njut av den i små portioner. Läs, bläddra tillbaka och läs igen – och klottra massor av pilar och utropstecken i marginalerna!



AGNETA LARSSON

Välarrangerat för dop

Lux Baptisma

(Gehrmans musikförlag 2018)
Per Gunnar Petersson, redaktör
Göte Widlund, arrangemang

Att hitta orgelstycken till dop är inte alltid lätt. Därför är den nya samlingen ”Lux Baptisma” från Gehrmans musikförlag ett välkommet bidrag till förrättningsmusiken. Göte Widlund har där gjort orgelarrangemang av 30 låtar, visor och psalmer som passar att framföra i samband med dop.



speltekniskt krävande. Även om de flesta sättningarna är avsedda för solostämman

Bland titlarna finns Bamses signaturmelodi, Peter LeMarcs ”Handens fem fingrar” och flera psalmer som brukar användas vid dop.

Arrangemangen är välskrivna, varierade och inte

och ackompanjemang kan man till nöds klara sig med en manual och pedal. Detta ökar så klart användbarheten för samlingen.

Ibland saknar jag tyvärr introduktioner eller kompmodeller som känns intimt förknippade med vissa av styckena.

Stundtals händer det också att Widlunds harmoniseringar kan upplevas som onödigt djärva i förhållande till de enkla barnvisorna. Å andra sidan måste väl en arrangör förstås få åtnjuta en viss kreativ frihet.

MATHIAS LUNDQVIST



Lättläst om tidsbrist och motivation

Motivera ideella – om ledarskap, människors behov och drivkrafter (Idealistas förlag 2018)

Aron Schoug

Det råder ingen brist på engagemang, däremot brist på tid. Ungefär halva Sveriges befolkning är engagerad i någon form av ideellt arbete. Det är alltså inte sant att vi lever i ett samhälle där allt färre väljer att bli engagerade.

Tidsbrist är det främsta skälet, och endast några få procent uppgav att de lämnade sina uppdrag på grund av att de inte trivdes eller delade organisationens värderingar.

Boken ”Motivera ideella” är lättläst och ger en bra grund för att förstå vad ideellt arbete är, varför människor väljer att inte engagera sig samt hur man kan jobba med hinder som finns. Boken tar även upp förhållandet mellan ledare-ideell, att ha sakfrågorna i fokus, gruppdynamik och hur vi kan utnyttja människors lust för att få saker utförda.

Varje kapitel avslutas med en verktygslåda, där man enskilt eller i grupp kan diskutera hur man ser på verkligheten, vilka som är de största hindren och vad man kan göra för att eliminera dessa. En ”bra-att-ha-läst-bok” om man funderar på hur man kan utveckla sitt arbete med ideella.

HENRIK BROSCHE

Bollen är rund

Örebro pastorat väljer att satsa på flick- och damfotbollen och kliver in som partner till KIF Örebro DFF. "Tjejerna, deras inställning och laganda imponerar. Därför kommer Svenska kyrkan och KIF Örebro att inleda ett samarbete. Vi tror på laget, på Örebro och på lika villkor", säger kyrkoherde Ewa Selin.



Antje på besök

Ärkebiskop Antje Jackelén besöker tillsammans med biskop Johan Dalman **Örebro pastorat** den 14 december för en temadag om lärande och undervisning. Bland annat medverkar anställda från Tegelbruket. Dagen avslutas med en mässa i S:t Nicolai kyrka kl 18.

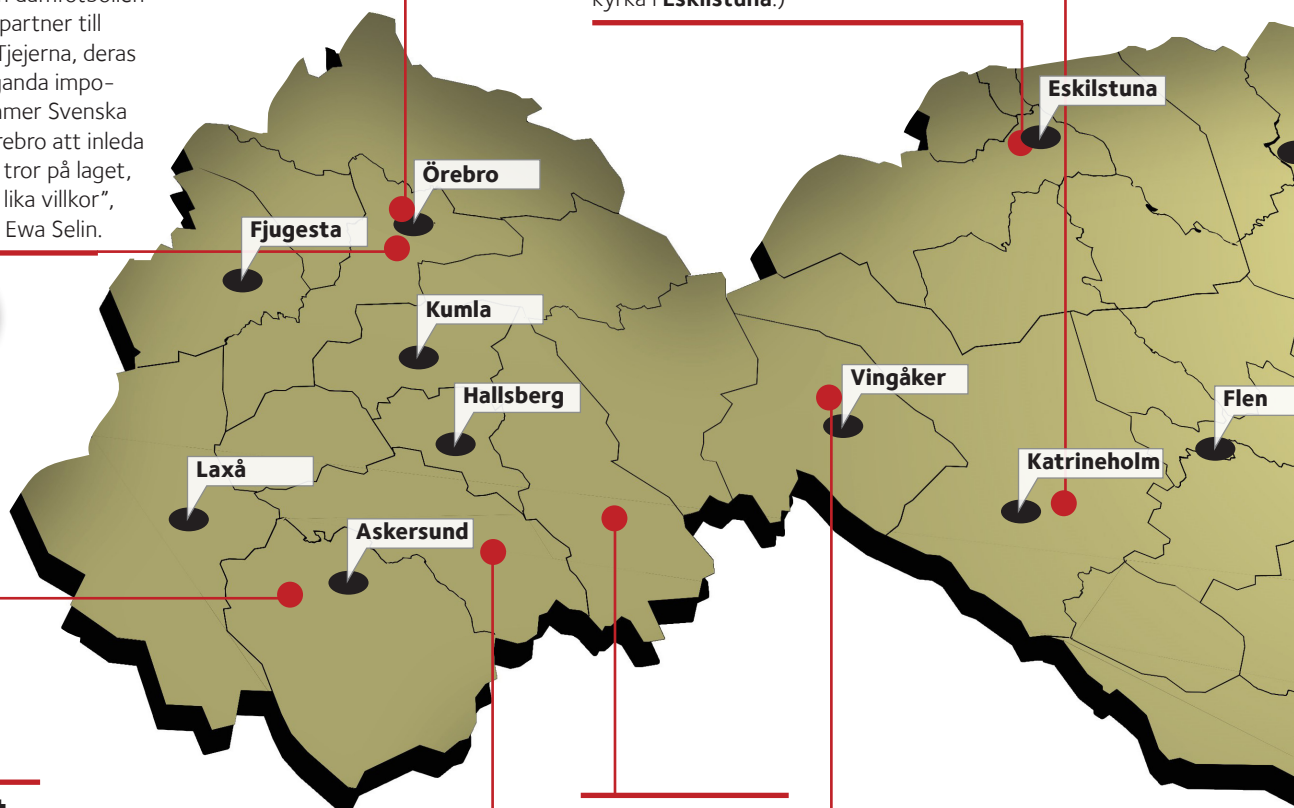
Fixa klappen efter bönen

Inte bara årets julklapp kan du hitta på secondhandbutiken Gåvorna i **Katrineholm**. Varje torsdag klockan 12 är det dessutom andakt för alla.



Jouluaamun jumalanpalvelus

Tervetuloa suomenkieliseen jouluaamun jumalanpalvelukseen Klosterin kirkkoon **Eskilstunaan** kello 8.00, tiistaina 25. joulukuuta. (Finskspråkig julotta i Klosters kyrka i **Eskilstuna**.)



Ny på jobbet

I april hälsar **Askersund-Hammar** Anna Söderström Wikell välkommen som ny kyrkoherde. Anna smygstartar dock i stiftet genom att vikariera i grannförsamlingen Lerbäck-Snavlunda som komminister.

Levande kalender

Varje dag under december öppnas en lucka i en levande adventskalender i **Lerbäck-Snavlunda pastorat**. Det innebär överraskningar runt om i kyrkor och kapell, aktiviteter både för stora och små vid olika tider på dagen. Såväl anställda, förtroendevalda som församlingsbor medverkar.

Nyrenoverat

I **Sköllersta församling** firades första advent lite extra. Här kunde man glädjas åt att Sköllersta kyrka denna helg återöppnades efter att ha varit stängd för renovering under ett år.

Kuddkonsert

En kväll i oktober ordnades en kuddkonsert i **Västra Vingåkers kyrka**. Inbjudan löd: "Tag med din egen kudde, hitta en egen plats i kyrkan. Kanske kura ihop dig i en bänk eller lägg dig på golvet och slut ögonen. Lyssna på musiken och meditera." Kyrkomusiker Christian Wallentin spelade orgel och Bengt Geiron gitarr. Succé! Ny kuddkonsert söndagen den 27 januari.



Rättvis kyrka

I samband med en gudstjänst för stora och små den 14 oktober blev **Turinge-Taxinge församling** diplomerade som en kyrka för Fairtrade. Församlingen diplomerades för sitt arbete med rättvis handel och etisk konsumtion. Bra jobbat!



Julkassen

För sjätte året i rad samarbetar **Södertälje pastorat** med Pingstkyrkan och Länstidningen Södertälje om insamlingen LT-klappen och Julkassen. Genom den får de södertäljebor som går en tuff jul till mötes hjälp med matkassar och julklappar.



Fotominne

Nyköpings församling efterlyser digitala foton på Östra klockstapeln (som brann ned 2017). Får man in många bilder blir det utställning 2019.

Kyrkoherde ...

...i **Trosa församling** blir Lars Brattgård, han börjar den 1 februari.

Strindbergs själsnöd

Angår Strindberg oss i dag? Kan vi förstå hans själsnöd här och nu? **Nynäshamns församling** startar studiecirkel om en mycket ångestfylld tid av August Strindbergs liv – som han själv skildrar som ett helvete. Tio onsdagar från 9 januari till 29 maj.

FÖLJ MED OCH BE

Varje vecka ber vi i Strängnäs stift för ett kontrakt och för dess kontraktsprost, samt för församlingarna i kontraktet. Vi ber också för våra systerkyrkor i de länder som ingår i Borgågemenskapen.

VECKA 50

Domprosteriets kontrakt, kontraktsprost Lena Fagéus. Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö, Mariefred, Vårfruberga-Härad, Stallarholmen, Åker-Länna, Daga och Frustuna. I Borgågemenskapen: England: Southwell and Nottingham. Norge: Borg.

VECKA 51

Oppunda och Villåttinge kontrakt, kontraktsprost Thore Rosenberg. Katrineholmsbygden, Björkvik, Västra Vingåker, Österåker, Flen, Helgesta-Hyltinge, Dunker-Lilla Malma, Mellösa och Bettna. I Borgågemenskapen: Norge: Oslo. England: Durham. Skotska episkopala kyrkan: Moray Ross and Caithness.

VECKA 52

Nyköpings kontrakt, kontraktsprost Lars Viper. Kiladalen, Nyköping, Oxelösund, Stigtomta-Vrena, Tunaberg, Rönö och Tystbergabygden. I Borgågemenskapen: England: Chichester. Finland: Mikkeli.

VECKA 1

Södertälje kontrakt, kontraktsprost Åsa Lindgren. Enhörna, Hölö-Mörkö, Södertälje, Östertälje, Turinge-Taxinge, Överjärna, Ytterjärna, Vårdinge och Trosa. I Borgågemenskapen: England: London. Norge: Nidaros/New see och Trondheim.

VECKA 2

Rekarne kontrakt, kontraktsprost Pernilla Parenmalm. Eskilstuna, Västra Rekarne, Torshälla, Hällby med Tumbo och Råby-Rekarne, Husby-Rekarne, Näshulta, Kafjärden och Stenkvista-Årla. I Borgågemenskapen: Finland: Oulu. Norge: Soer-Hålogaland. England: Coventry.

VECKA 3

Norra Närke kontrakt, kontraktsprost Tomas Rådehed. Adolfsberg, Almby, Edsberg, Långbro, Mikael, Mosjö-Täby, Örebro Nikolai, Örebro Olaus Petri, Knista, Axberg, Glanshammar och Tysslinge. I Borgågemenskapen: Finland: Tampere. England: Manchester.

VECKA 4

Södra Närke kontrakt, kontraktsprost Jimmy Åkerfeldt. Askersund-Hammar, Ramundeboda, Skagershult, Finnerödja-Tived, Viby, Sköllersta, Lerbäck, Snavlunda, Hallsberg, Kumla, Hardemo, Ekeby, Asker, Lännäs och Kvismare. I Borgågemenskapen: England: Birmingham. Irland: Cork, Cloyne och Ross. Danmark: Elsinore.

VECKA 5

Nynäs kontrakt, kontraktsprost Peter Mourath. Grödinge, Sorunda, Ösmo-Torö, Nynäshamn, Salem. I Borgågemenskapen: Wales: Bangor. Irland: Dublin och Glendalough.

VECKA 6

Domprosteriets kontrakt, kontraktsprost Lena Fagéus. Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö, Mariefred, Vårfruberga-Härad, Stallarholmen, Åker-Länna, Daga och Frustuna. I Borgågemenskapen: England: Worcester. Norge: Hamar.

VECKA 7

Oppunda och Villåttinge kontrakt, kontraktsprost Thore Rosenberg. Katrineholmsbygden, Björkvik, Västra Vingåker, Österåker, Flen, Helgesta-Hyltinge, Dunker-Lilla Malma, Mellösa och Bettna. I Borgågemenskapen: Irland: Limerick och Killaloe. Danmark: Roskilde.

VECKA 8

Nyköpings kontrakt, kontraktsprost Lars Viper. Kiladalen, Nyköping, Oxelösund, Stigtomta-Vrena, Tunaberg, Rönö och Tystbergabygden. I Borgågemenskapen: England: Peterborough. Irland: Meath och Kildare.

VECKA 9

Södertälje kontrakt, kontraktsprost Åsa Lindgren. Enhörna, Hölö-Mörkö, Södertälje, Östertälje, Turinge-Taxinge, Överjärna, Ytterjärna, Vårdinge och Trosa. I Borgågemenskapen: England: Canterbury. Irland: Down och Dromore.



Tema

Tala tro

Tron växer när vi delar den. När vi sätter ord på våra personliga erfarenheter av Gud utvecklas både vår egen tro och andras.

Tillsammans i ord och handling kan vi visa vad Guds kärlek innebär.

Hur blir församlingslivet näringsrikt? Finns det verksamhet som dränerar tron på liv?

Läs också Jan Eckerdals fördjupningstext om "Kanske-kyrkan" sidan 20

Godly play –

Godly Play är en modell för att tala om kristen tro och liv. Många använder det som pedagogik i samtal med barn men Caroline Wahlström tycker att det funkar minst lika bra i vuxengrupper.

Det blev en riktig **wow-upplevelse!**

FÖRSTA GÅNGEN Caroline Wahlström kom i kontakt med Godly play var under ett barnledarkonvent som Stängnäs stift anordnade i januari 2017. Under dagen fick besökarna testa olika typer av pedagogiska metoder som används inom kyrkan, varav Godly play var en av dem.

– Det blev en riktig wow-upplevelse! Det här var precis vad jag var ute efter.

Caroline tog med sig metodiken hem till Katrineholmsbygdens församling och började tillverka material till tre berättelser. Hon testade ett manus på barnen i söndagsskolan men sedan också på en vuxen referensgrupp med teologer.

Caroline, som är pedagog och enhetschef för barn, familj och ungdom, tycker att vi ofta gör för stor skillnad på barns och vuxnas behov.

– I mångt och mycket behöver vi alla samma sak, nämligen ritualer för att skapa mening och för att förstå oss själva och vår samtid. En stor del av våra liv består av ett brus men i Godly play bryter vi bruset genom tystnad!



Caroline Wahlström

ATT HELA strukturen kring berättelsen är tydlig skapar ett flöde som bidrar till igenkänning på ett väldigt konkret sätt, menar Caroline.

– Även vuxna behöver ibland det visuella, konkreta som går att ta på, till skillnad från det teoretiska upplägget i till exempel Andliga övningar av Ignatius.

Hon använder sig av samma material som med barnen. Det är föremålen som gör att det blir visuellt och symboliskt enligt Caroline. När hon berättar liknelserna för barn leker de med materialet tillsammans, men med vuxna plockar hon upp materialet själv och ger deltagarna tid att själva fantisera kring materialet.

– Det blir inte samma lek, men likväl en gestaltning genom mitt kroppsspråk och uttryck när jag visar de delar som tillhör berättelsen.

Efter berättelsens slut ställer Caroline und-

VÅRT ATT VETA

Godly play är en metodik för bibelberättelser framtagna av John Berryman. Den grundar sig på Montessori-pedagogik.

Syftet är att ge deltagarna ett språk för att tala om och uttrycka kristen tro.

En Godly play-samling är en helhet: en bibelberättelse som följs av gemensamma funderingar, lek med berättelsesmaterialet, en enkel fest och bön.

inte bara lek för barn



TÄNKER NYTT. Till våren planerar Caroline Wahlström att starta Godly play för mässbesökarna på regionsjukhuset Karsudden, patienter som är dömda till rättspsykiatrisk vård.

FOTO: MARTHA FRÖLID

rans-frågor som till exempel ”vilken del av berättelsen tyckte du bäst om?” eller ”var finns du i denna berättelse?”. Det är inte frågor som är tänkta att väcka diskussion eller som ska besvaras med rätt eller fel, utan de är till för att deltagarna ska få dela med sig av sina tankar. Det händer att vissa vuxna vill styra över mot teologiska frågor och Caroline medger att det är helt ok att fundera men hon utger sig inte för att vara den som kan ge svar på allt. I en del fall kan det bli aktuellt att hänvisa till en präst eller en diakon för vidare samtal.

CAROLINE ÄR också noga med att påpeka att Godly play inte ersätter en gudstjänst, det är ett komplement.

– Det fantastiska med Godly play är att etiken i bibeln blir tydlig. Vad det egentligen innebär att leva som kristen.

Till våren planerar Caroline att tillsammans med prästen Anna Winther starta Godly play för mäss-

besökarna på regionsjukhuset Karsudden, patienter som är dömda till rättspsykiatrisk vård.

– Till en början kommer jag att ta med material och berätta en berättelse med samtalsfrågor och så får vi se hur det faller på plats och utvecklar sig. Det är en grupp som många andra med olika förförståelse och med olika behov av strukturer och samtal. Jag kommer att gå dit med samma öppna nyfikenhet som jag alltid gör när jag träffar församlingsbor.

– Jag ser mycket fram emot att få komma dit och det är alltid givande att arbeta ihop med en teolog, då kan vi komplettera varandra i våra olika yrkesroller.



ÄVEN VUXNA BEHÖVER DET VISUELLA.

Man kan använda samma material både för barn och vuxna.

ELIN HENNINGSSON

Missionera mera – bli flera

Miljöer och möten skapar förutsättningar för den som är nyfiken på tron

Skapa en trygg miljö. Då kommer Gud att gå till mötes.



PLANTSKOLA. Konfirmandtiden är ett tillfälle att prova om tron bär.

FOTO: KASPER MAGNUSSON

Elise Bertilsson, komminister i Mariefreds församling:

I år har församlingen 58 konfirmander på ett team av fyra anställda. Det går ihop sig tack vare alla unga ledare som sköter den största delen av alla pass. Elise Bertilsson är den enda inblandade som är vigd.

– Jag har inga problem med att tala tydligt om Gud och om tro eftersom det ligger så nära mig själv. Min relation med Gud är så naturlig att jag inte skulle kunna göra det annorlunda, säger Elise.

När en nybliven konfirmand säger ”Jag tror inte” jämför hon det med att börja spela fotboll.

– Du kan det inte till en början. Men om du är

med och testar under ett år kanske det faller på plats. Sedan kan du bestämma om du vill fortsätta (konfirmeras) eller inte. Känns det inte rätt så är det ingen fara, Gud finns kvar hela livet om du skulle ångra dig.

ELISE BERÄTTAR att kollegan Anci Näslund, pedagog i teamet, brukar tala om konfirmandtiden som en plantskola.

– Så länge det finns ett frö av längtan, av tro och vi planterar den i en rik jord (det kyrkliga sammanhanget) så ger vi fröet goda möjligheter att växa. Det handlar inte om att banka in kunskap utan om att skapa en trygg miljö där man får chansen att tänka själv. Då kommer Gud att gå en till mötes.

Är kyrkan tydlig med sitt budskap?

1. När tycker du kyrkan är som tydligast i sitt budskap? 2. Har du någon gång sagt ”Följ



Tette Cederlund, husmor Nynäshamns församling

1. – Det är nog i det stora engagemanget kring söndagens högmässa och kyrkkaffet efter. Som anställd ser man ju alla förberedelser och tänket kring alla delar. Då är det ”all in”.

2. – Absolut har jag gjort det. Människor undrar ju ibland vad man jobbar med och hur det fungerar, på tjejmiddagar och annat. Då säger jag: Kom dit och se själv.



Kent Berger, administrativ arbetsledare Salems församling

1. – Jag tycker nog det är i mässorna, att de är konsekventa, det ger besökare en trygghet. Hos oss har vi alltid någon form av andakt eller bön i alla aktiviteter som sker i kyrkan, det är ett annat

sätt att vara tydliga.

2. – Ja. Jag har flera gånger sagt till våra cafébesökare att hänga med till söndagens gudstjänst. Antingen vara delaktig och hjälpa till eller bara vara med i gemenskapen.

Konferensmiljön skickar budskap

**Anders Burman,
stiftsgårdschef Stjärnholm:**

Ungefär en fjärdedel av stiftsgården Stjärnholms besökare är utomkyrkliga. Det handlar ofta om företag eller föreningar som bokar konferenser eller möten.

– I alla bokningsbekräftelser meddelar vi att möjligheten finns att delta i gudstjänster och andakter. Och när man väl kommer till Stjärnholm är det svårt att missa vilken typ av plats det är, säger Anders.

Kapellet ligger där många passerar på väg till matsalen. Många går in och tänder ljus eller bara sitter ner en stund även när det inte är något ”program”, har han märkt.



INBJUDANDE. Kristen tro är närvarande i stiftsgårdens miljö. FOTO: ANNA BLÅDER

Stiftsgården bjuder in till retreatar, stilla dagar och meditation men även guidningar där man berättar om Svenska kyrkans uppdrag. Dessutom har Skulpturparken tema Tro, hopp och kärlek och när det hålls konstutställningar är det alltid med kristna budskap.

– Vistelsen kommer inte med några krav på deltagande i gudstjänstlivet men miljön i sig skickar ett tydligt budskap, säger Anders Burman.

”Tron blir tydlig när vi lyssnar på varandra”

**Åsa Nausner, strateg på enheten för
utvecklingsstöd, Örebro pastorat:**

I Örebro finns sedan 2006 ett nätverk för religionsdialog, Tro möter tro, där själva syftet är att lära känna varandra över de religiösa gränserna.

– Vi behöver höra varandras berättelser för att öka förståelsen för varandra. I nätverket övar vi på att lyssna på varandra med respekt, säger Åsa.

Ibland för man formella samtal om till exempel, bön, fasta eller högtider. Ofta när nätverket träffas gör man studiebesök hos varandra och då får den församling som håller i dagens program berätta om sin tro och sin verksamhet på sitt sätt.

Ett par gånger per termin träffas religiösa ledare också i Örebro kommuns interreligiösa råd och pratar om frågor som skola och arbetslöshet. Och trots skilda trosuppfattningar är samtalsklimatet mellan de religiösa ledarna i Örebro fint, enligt Åsa.



RESPEKT. Åsa Nausner och Ali, från en shiamuslimsk grupp i Örebro, lunchar i Eumeniakyrkan efter en fredsvandring. FOTO: EVA-MARI KARLSSON KEMPI

– Samtalen leder ofta till nyttig självrannsakan, menar Åsa. Om exempelvis en muslim frågar hur kristna fastar, gör vi det då främst av religiösa skäl? Det är ett litet risktagande man gör för man vet aldrig vilka frågor som kommer upp, då gäller det att våga stå för sin tro.

ELIN HENNINGSSON

med och se” till någon som undrat över ditt jobb eller kyrkans verksamhet?



**Maritha Frölid, kommunikatör
Katrineholmsbygdens församling**

1. – När vi hjälper de som behöver, det är nog allra viktigast. Att vi finns för de som inte själva kan stå upp för sig själva.

2. – Människor kan fråga när de hör

att man arbetar i kyrkan: är du religiös och tror på Gud... han som är så elak? Då brukar jag vända på frågan och fråga: Vad är religiös för dig? Och säga att min Gud inte är elak.



**Lars Faaren, kyrkogårds- och fastighetschef,
Ösmo-Torö församling**

1. – Vid de stora högtiderna som jul och påsk. När det händer mycket i kyrkan och i gudstjänsten, när vi verkligen firar.

2. – Ja, det har jag sagt. En del man

träffar är ju lite negativa till kyrkan. Då får man säga till dem att komma och se allt vi gör. Både i kyrkan och på kyrkogårdarna.

PIA ANDERSSON

”Har dom nåt om Jesus?”

Kyrkan visar öppenhet genom brett utbud

I kyrkans regi ordnas ibland aktiviteter utan uppenbar koppling till kristen tro. Kan det skada kyrkans trovärdighet?

Nej, tvärtom säger Magdalena Widmark, analysansvarig för Svenska kyrkans kommunikationsverksamhet.

ENLIGT MAGDALENA Widmark kan Svenska kyrkan till exempel mycket väl bjuda in till kurser i att lära sig beskära träd på kyrkogården, vilket är en del i att vårda skapelsen.

– Det är inte alla som vill sätta sig i en samtalssituation, däremot tycker man om att jobba med kroppen.

– Det händer något i relationen när vi står axel mot axel och jobbar – då kommer samtalet av sig självt. Plötsligt pratar man om ganska svåra saker med någon, som man kanske inte ens känner så väl.

Magdalena Widmark föreläser ofta om kommunikation, om hur Svenska kyrkan ska hitta sina målgrupper via rätt kanaler



Magdalena Widmark

och med rätt tilltal. Hennes koncept för en tydlig kommunikation är öppenhet och relationsskapande.

– I Svenska kyrkan värderas orden högt, många anställda är akademiker och vana att uttrycka sig. Men det som Jesus gjorde var både ord och handling. Det blir till

en berättelse med starka budskap som sen kan berättas vidare.

DET MÄNNISKOR tycker är mest angeläget att kyrkan gör handlar om att finnas där när livet är skört. Vid sorg, ensamhet och när man inte räcker till – i diakonin.

Att Svenska kyrkan samarbetar med an-

Tandborstning och kost för ditt barn

Dag & plats: måndagen den 15 oktober kl 10.00- ca 12.00 i Åkers församlingshem

Efteråt BJUDER VI PÅ FIKA, så vi vill gärna att du anmäler dig och ditt barn.

Anmäl er till e-post maria.mibson@svenskakyrkan.se senast den 11/10-18

KROPP OCH SJÄL. Finns det en gräns för vilken verksamhet som kan ordnas i församlingens regi?

dra samhällsaktörer är enligt Magdalena Widmark relativt oproblematiskt.

– Det kan till exempel finnas de som har svårt i kontakten med myndigheter, men man känner förtroende för kyrkan och kan i det sammanhanget ta till sig information. Det är en viktig roll.

KYRKAN KAN alltså förmedla sitt budskap på många olika sätt. Men kan ärendet tappas bort bland alla aktiviteter?

– Kyrkan är en trosgemenskap, ingen åsiktsgemenskap. Öppenhet och relationsskapande kommunikation handlar om tillgänglighet och att vända sig utåt, samtidigt som vi alltid ska vara tydliga med att vi är kyrka, säger Magdalena Widmark.

MIRIAM ARREBÄCK

Har du sagt ”Följ med och se”?

1. När tycker du kyrkan är som tydligast i sitt budskap? 2. Har du någon gång sagt ”Följ



Barbro Vidén, förtroendevald, Ramundeboda församling

1. – I gudstjänsten där ordet och predikan får tala för sig.
2. – En del människor verkar nära en gammal bild av att kyrkan är stelbent och sträng som den kanske var förr.

Då säger jag att de borde komma och upptäcka att det inte är så längre.



Simon Johansson, kyrkoherde, Dunker-Lilla Malma församling

1. – Självklart i gudstjänsten men också särskilt vid begravningar och vid möten med människor i sorg. Då får vi peka på hoppet.
2. – En förälder till en presumtiv men

tveksam konfirmand hörde av sig och undrade om konfirmation verkligen var något att ha? Låt honom komma och testa, sa jag. Han kom!

”Vi behöver prata om syftet”

Örebro Olaus Petri församling präglas av ett tydligt intellektuellt förhållningssätt och stark liturgisk tradition. Det som vissa kallar finkultur är här ”låg tröskel-verksamhet”.

OP AKADEMI erbjuder tre föreläsningar per termin. Dit inbjuds forskare från universitet och högskolor för att berätta om det senaste inom sin forskning. En av vårens gästföreläsare är tidigare akademiledamoten Janye Svenungsson, professor i systematisk teologi.



Johan Svedberg

Församlingsherde Johan Svedberg leder predikofortbildningar för präster och är Doctor of Ministry in Preaching, vid Lutheran School of Theology, Chicago.

PÅ HEMSIDAN beskriver Olaus Petri sig som en församling där ”dialog” är ett ledord. Man vill vara en lärandemiljö för vuxna.

– Vi erbjuder intellektuell reflektion och det finns en efterfrågan på det. Samtidigt använder vi flera språk, till exempel körsång – där man ju inte sitter och pratar. Vi har grupper för helig dans, också så det trosfördjupande för en

Vi ska själva vara bärare av budskapet

vuxen målgrupp, säger Johan Svedberg.

– Kanske hamnar vi i facket ”kulturelit” och det väcker inte intresse hos alla människor, men i en stadsförsamling finns utrymme för det. Sett till samhället i stort är vi ju inte aparta.

FÖRELÄSNINGAR OM konst, arkitektur och historia – hur ofta leder det vidare in i en gudstjänstfirande gemenskap?

– Det kan man inte veta. Men vi som står för programmet ska vara medvetna om varför vi gör det vi gör. Däremot behöver ju inte den avsiktsförklaringen delas av den som kommer för att tala om exempelvis textilier, säger Johan Svedberg.

Han är mån om att tillsammans med anställda och församlingsråd prata om syftet med olika verksamheter. Om någon frågar om varför kyrkan erbjuder aktiviteter som inte verkar ha med kristen tro att göra ska de anställda kunna svara.

– Det ska vara enkelt att förklara. Och det är det om vi själva är bärare av budskapet.

MIRIAM ARREBÄCK



ILLUSTRATION: ANDERS PARSMO

med och se” till någon som undrat över ditt jobb eller kyrkans verksamhet?



Karin Eriksson, präst, Axbergs församling

1. – De kyrkliga handlingarna och allra mest begravningsgudstjänsten ser jag som en slags ryggrad i kyrkans liv. Alla människor som vi får möta och för dem förmedla ett hoppets budskap

i ord, toner och omsorger.

2. – Jag tänker på konfirmanden som jag såg möjligheten i att en dag bli en så fin präst. Då skulle man kunna säga att jag sa: Följ med och se.



Maria Holmgren, stiftsdiakon

1. – I kriser och katastrofer när kyrkor och församlingshem öppnas upp och allmänheten ser det som en självklarhet att det är dit man vänder sig. Men också i människors stora livshändelser när kyrkan förmedlar tro, hopp och kärlek.

2. – Många gånger i olika sammanhang. Till bibelgrupper eller katekumenat om någon söker sin tro eller till en ”vanlig” gudstjänst om någon bara är nyfiken.

ELIN HENNINGSSON

KANSKE- *kyrkan*

Förväxlar vi öppenhet med luddighet?

BAKOM ORDEN



Jan Eckerdal är stiftsadjunkt för teologi samt doktor i systematisk teologi.

Öppenhet är med all rätt ett av Svenska kyrkans verkliga honnörsord. Men har vi urskiljning nog att se skillnad på frimodig öppenhet och försiktig profillöshet? Kan arvet av att ha varit statlig myndighet hämma oss i våra uttryckssätt?

FINNS DET i allt det som Svenska kyrkan gör och står för en absolut mittpunkt? Har vi i vårt centrum ett budskap som allt annat står och faller med, något som vi tycker är så viktigt att vi vill ta varje chans att förmedla det så fort tillfälle bjuds?

Alla vi som är lite inskolade i kyrkan vet att det "rätta" svaret på de frågorna i kyrkliga sammanhang är ja. Ja, vi har ett omistligt budskap som allt annat står och faller med: evangeliet, försoningen, Jesus, nåden, rättfärdiggörelsen – eller vilket storord vi nu föredrar. Och i grunden är förstås det alldeles sant. Utan evangeliet om den Gud som söker och möter oss i Jesus Kristus kan allt annat i kyrkan kvitta.

Men om frågan snarare får handla om hur vi i vår kyrka representerar detta oersättliga. Är vi lika säkra på svaret då? Läger vi oss vinn om att det omistliga budskapet ska vara klart och åtkomligt i Svenska kyrkans alla sätt att framträda? Eller föredrar vi av en eller annan anledning att i vissa situationer vara lite vagare?

En gång hörde jag en person som skojade lite med

olika kyrkotraditioners predikostilar. När han kom till Svenska kyrkan sa han: "När svenskkyrkliga predikanter närmar sig kulmen på sina predikningar tar de till sin favoritfras: 'Kanske är det så att...'. Och sedan kommer en försiktig antydning om något som eventuellt skulle kunna liknas vid en uppfattning". Det fanns ingen spydig underton utan var sagt med ett skämtsamt leende. Men bakom leendet fanns ändå en viss udd. En kanske-kyrka, som inte klart kan säga vad den vill människor. Som förväxlar öppenhet med luddighet.

VISSERLIGEN ÄR ordet "kanske" i många sammanhang högst motiverat. Det finns mycket här i världen som man inte kan uttala sig helt säkert om. Det är jag förresten övertygad om att han som drev med vårt sätt att predika är medveten om. Han råkar vara en mycket genomtänkt person. Poängen var en annan än ett krav på trångsynt tvärsäkerhet. Snarare handlade det om att kanske-hållningen, trots att den förmodligen är ett försök att signalera ödmjukhet, riskerar att bli till ett tämligen

icke-dialogiskt uttrycksätt. Det är den som lyssnar till budskapet som borde förbehållas rätten att säga kanske. Men då sker det som ett gensvar på något som måste vara tillräckligt distinkt för att det ska vara möjligt att ta spjörn emot och ge en respons på. Kanske-kyrkan inbjuder inte till sådan respons.

Att vi i Svenska kyrkan ibland värjer oss från att gå pang på rödbetan tror jag paradoxalt nog kan ha att göra med vårt historiska arv av att vara en överhetskyrka, det vill säga en kyrka som delvis fungerade som en del av statsmaktens myndighetsutövning och kontroll. Utan att karikera den positionen alltför mycket kan man ändå se att det fanns en tid då kyrkans företrädare i hög grad förväntades diktera hur människor skulle tro, ett sorts uppifrån och ner-tänkande i trosförmedlingen. De idealen har förmodligen de flesta av oss lämnat, eller åtminstone problematiserat. Man kan inte tvinga någon till tro genom att auktoritärt föreskriva den. Dessutom har kyrkan – lyckligtvis – i vår tid inte tillgång till vare sig den kulturella eller den politiska maktposition som skulle behövas för att utöva en sådan kontroll.

MEN OM vi trots att tiderna förändrats alltjämt styrs av en kvardröjande tankefigur, där kyrkans företrädare kommer uppifrån med tolkningsföreträde, kan överdriven försiktighet i våra uttrycksätt bli resultatet. Om jag exempelvis som predikant har bilden av att människor tror att de förväntas svälja det jag förmedlar från predikstolen i ett enda helt stycke kan kanske-pratet bli mitt sätt att undvika att framträda som en maktfullkomlig prelat. Genom att lägga in tillräckligt många brasklappar i mitt sätt att formulera mig kan jag tala för alla i rummet samtidigt som jag undviker att någon ska känna sig skriven på näsan.

Men frågan är förstås om kyrkans uppgift i vår efterkristna tid verkligen kan vara att försöka tala för alla rummet. Ett annat sätt att uttrycka uppdraget skulle kunna vara att vi är kallade att i ord och handling gestalta den kristna tron på ett så tydligt sätt att dess innehåll och konsekvenser är möjliga att urskilja. En förutsättning för det är förstås att vi

vinnlägger oss om att tala sant om livet på ett sätt så vi känner igen våra egna och andras erfarenheter från våra verkliga liv. Men det är något annat än att försöka tala *för* alla. Det rör sig då snarare om en strävan efter att kommunicera *med* alla. Det kan göras på tusen olika sätt men det gör sig oftast inte

”Att tala tydligt om Jesus innebär inte ett enda dugg att budskapet blir låst och statiskt. **Att ta bort lite kanske-mentalitet är inte att sätta punkt för samtalet.**”

av sig själv. Det kräver att vi i våra församlingar har ett pågående samtal om vad det uppdraget innebär på just vår plats och i vår tid.

SLÅR MAN på det här sättet ett slag för kyrklig tydlighet får man passa sig så att man inte börjar låta som en reaktionär gnällspik. Ännu mer får man förstås passa sig så att man inte blir en. Men en trovärdig strävan efter att tydligt artikulera tron skiljer sig på en avgörande punkt från krav på ett traditionalistiskt uppreparande av ett stelnat budskap. Den punkten har att göra med synen på själva innehåll-
et i vår tro. För kristen tradition såsom den möter i Bibeln och i allmänkyrklig bekännelse är inte så statisk som man i förstone kan tänka sig. Det finns en sorts expansiv tolkningspotential i såväl de bibliska berättelserna som i trosbekännelsernas formuleringar. Bekännelsen till treenig Gud: Fader, Son och Ande, som kristen tro centreras kring, är som ett kalejdoskop. Ställd i relation till nya situationer kan den visa nya sidor av sig själv och bli betydelsebärande på nya och oväntade sätt. På samma sätt är det med varenda bibelberättelse som vi läser i våra gudstjänster. Vi blir inte färdiga med dem. Att tala tydligt om Jesus innebär inte ett enda dugg att budskapet blir låst och statiskt. Att ta bort lite kanske-mentalitet är inte att sätta punkt för samtalet.

Däremot fordrar en eftersträvarsvärd kyrklig tydlighet att vi när det behövs repar lite mod och



helt enkelt kliver fram som distinkta representanter för kristen trostradition. Om vi återvänder till exemplet med predikan finns det en särskild påminnelse om detta i det som varje präst svarat ja på vid sin vigning: "Vill ni stå fasta i kyrkans tro, rent och klart förkunna Guds ord, så som det är oss givet i den heliga Skrift och så som det är omvittnat i vår kyrkas beaktelse?" Men i grunden handlar det om något som är mycket större än prästens uppdrag. I sak är det inget annat än det som varje kristen uppmuntras till. Med 1 Petrusbrevets uppmaning: "Var alltid beredda att svara var och en som kräver besked om ert hopp" (1 Petr 3:15).

VISST ÄR det lite uppfordrande, men det är också en rolig och spännande uppgift. Och den behöver verkligen inte begränsas till dem av Jesus vänner som är väldigt övertygade om sin tro. Istället kan

"Utmaningen är att göra hoppet i **Kristus närvarande i rummet** utan att signalera att man gör sig till talesperson för alla närvarande."

det helt enkelt vara ett sätt att släppa in berättelserna om Jesus i samtal om allt sådant som är viktigt för oss och se vad som händer. Vilken skillnad gör Jesusperspektiven i samtal om vad som egentligen är ett eftersträvaransvärt mänskligt liv? Eller när vi talar om vår mänskliga utsatthet och om lidandet. Eller i frågor om vad som borde prioriteras just nu. Eller i frågor om...

Ibland kommer ett sådant förhållningssätt att väcka tro, ibland inte. Det är faktiskt inte upp till oss. Det hör till Svenska kyrkans teologiska grundhållning att vi inte avkräver människor tro. En tydlighet om kyrkans tro handlar därför i vissa sammanhang närmast om att försäkra sig om att göra trons perspektiv närvarande, oavsett om det väcker gensvar eller ej – som ett sorts ställföreträdande

hopp om man så vill. Själv har jag på ett särskilt sätt upplevt uppdraget att på det sättet representera trons perspektiv som djupt meningsfullt i samband med begravningar. Även vid sådana tillfällen då de anhöriga själva inte orkar omfatta det kristna hoppet, uppfattar jag ofta att det inte desto mindre finns en stark förväntan på att jag som leder begravningsgudstjänsten ska göra det. Utmaningen är att göra hoppet i Kristus närvarande i rummet utan att signalera att man gör sig till talesperson för alla närvarande. Däremot behöver det artikuleras som en möjlighet – öppet, urskiljbart och tillräckligt tydligt för att det ska vara möjligt att gripa tag i, då eller senare.

För den kyrka som vill öva sig i öppenhet utan att bli diffus finns ingen bättre förebild än Jesus. I evangeliernas berättelser om Jesus framträder konturerna av den öppnaste människa som vandrat på denna jord – öppen för Gud och öppen för medmänniskan. Öppenheten såsom den möter hos honom tycks grunda sig i en intensiv närvaro i varje situation. En konsekvens av det är att det inte finns någon gräns för vilka människor som Jesus vill umgås med. Han har ingen checklista med kriterier för vilka som håller måttet för att få ingå bland hans vänner. Vidöppen alltså. Men luddig? Inte ett dugg. Det finns inte många kanske-ord i Jesus vokabulär.

HAR JAG överdrivit i beskrivningen om Svenska kyrkan som kanske-kyrkan? Flera tendenser kan ju finnas parallellt. Det här numret av Portalen innehåller ett antal exempel på hur den kristna traditionen gestaltas med tydlighet och öppenhet runt om i stiftet. Men om jag får ta mig själv som exempel kan jag meddela att jag bara i skrivandet av den här texten har varit tvungen att stryka flera brasklappar om att kanske-tendensen inte är den enda sanningen om Svenska kyrkan. Jag har tagit bort dem just med tanken att jag vill ta risken att överlämna sådana värderingar till läsaren.

JAN ECKERDAL

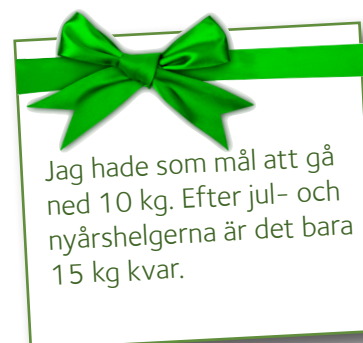
Beställ material i WEBBSHOPPEN

Affischer, insamlingsbössor, pepparkaksmått, foldrar och broschyrer...



En del saker är gratis, andra kostar en slant

webbshop.svenskakyrkan.se



Jag hade som mål att gå ned 10 kg. Efter jul- och nyårshelgerna är det bara 15 kg kvar.

Ny bok av biskopen



I en ny bok ställer biskop Johan Dalman frågor om vad som händer när vi utforskar möjligheten att bruka våra kyrkobyggnader på ett nygammalt sätt? Vågar vi låta flyttlassen gå från kanslihus och församlingshem tillbaka till kyrkobyggnaden? Vad händer när fler "får en egen nyckel" till kyrkorummet?

Många kyrko- och församlingsråd arbetar just nu med att granska Svenska kyrkans fastighetskostym i sömmarna. Boken sätter fart på samtalet.



Smakprov ur boken

” Medeltidskyrkan närmade sig inte tillvaron med tårtpade i handen. Man gjorde ingen uppdelning mellan sakralt och profant, heligt och vardagligt. Allt betraktades som Guds skapelse, varför allt också måste angå Gud. Det finns bara ett liv.

I takt med det moderna projektets framväxt förändrades bilden och kyrkorummet kom, som alla samhälleliga rum, gradvis att bli allt mer specialiserat. I kyrkan var det allvar, i Folkets hus glädje, i kyrkbänken talade man om Gud, på parkbänken om allt annat. Det var som om förtöjningarna till vardagslivet lång-

samt lossades. Alls inte för att man ville det och alls inte överallt – men trenden var tydlig. Kyrkan kom mer att likna en borg än ett torg.

Församlingshemsrörelsen är ett uttryck för denna syn. Utifrån en vällovlighet ambition att skapa trivsamma och funktionella utrymmen, har Svenska kyrkan (i likhet med kyrkor världen över) lyft bort den otvungna vardagsgemenskapen över en kopp kaffe eller sopptallrik till ett hus vid sidan om och på så sätt, omedvetet, underblåst sekulariseringen.

Signalen blir att det religiösa håller sig på sin kant och vardagsfrågorna på sin kant. Därmed solkas kyr-

korummet

av en slags osäkerhet.

Det är som om vi tvekade över om kyrkan klarar av att härbärgera skapelsens fullhet så att om sopplunchen, ungdomsgruppen, äldrecaféet med mera kom in i kyrkan, ja, så skulle rummets helighet försvinna.

Rent mänskligt sett kan man förstå om vi tänker så. Vi är rädda om våra heliga rum. Men ur ett teologiskt perspektiv, och med kyrkohistorien i ryggen, måste vi ändå fråga oss om vi tänker rätt.

”

Utkommer på Verbum i februari 2019.



JA, TACK!

Jag beställer.....st *Högt i tak i heliga rum*, art.nr 52637616

PRIS: 1-2 ex: 198 kr/st, 3 ex +: 180 kr/st. Utgivning 25 februari 2019.

Frakt tillkommer. Priser inkl. moms. Med reservation för prisändringar.

Namn:

Org.nr/Pers.nr:

Adress:

Postnummer: Ort:

Faktureringsadress om annan än leveransadress:

.....

Ev. referens/ID:

Telefon: E-post:

BESTÄLL NU



verbum.se



order@verbum.se



08-743 65 10

Vänligen texta tydligt.

Frankeras ej.
Mottagaren
betalar portot.

VERBUM

SVARSPOST

20124579

110 22 Stockholm

Inget att fira

20 år sedan Nätverket mot sexuella övergrepp bildades

Sexuella övergrepp kan förekomma överallt där människor vistas. Kyrkliga miljöer är inga undantag. Sedan 1998 har Svenska kyrkan nationellt arbetat aktivt för att förebygga och bemöta sexuella övergrepp inom den egna verksamheten.

ETT NÄTVERK med två kontaktpersoner från varje stift finns till för utsatta ska ha någon att vända sig till vid behov av stöd. I Strängnäs stift är det Patrik Skantze, komminister i Husby-Rekarne och Näs-hulta pastorat, och Åsa Svanbäck, diakon i Långbro församling, som är kontaktpersoner.

Biskopen utser kontaktpersonerna, som oftast är en man och en kvinna per stift. Stödet de erbjuder är inte bara till för kyrkans personal utan för alla som på något sätt befinner sig i verksamheten, som till exempel förtroendevalda, ideella, körmedlemmar eller konfirmander.

Fokus för kontaktpersonerna är att hjälpa den som blivit utsatt, inte förövaren.

– Sexuella övergrepp är en stor gråzon som rymmer allt ifrån dåligt språkbruk till våldtäkt. Det är offret som avgör var gränsen för ett övergrepp går, förklarar Patrik.

Om det händer något, eller om man bara vill ställa frågor kring ämnet, kan man antingen som församling eller som privatperson kontakta Patrik

eller Åsa för att få vägledning. Men de är noga med att inte samtala inom ramen för självvård eftersom tystnadsplikten då gäller. Kontaktpersonerna kan behöva rapportera ärendet vidare. Finns det behov av samtalsstöd eller självvårdande samtal hjälper de gärna till att förmedla kontakter till andra präster, diakoner eller till någon utomkyrklig samtalsterapeut eller kurator.

Det är offret som avgör var gränsen för ett övergrepp går.

I ÅR är det 20 år sedan nätverket bildades. För att uppmärksamma det hölls 5-6 december en konferens i Uppsala som fokuserade på insikter och lärdomar under dessa 20 år. Programmet innehöll bland annat föredrag om maktmissbruk, fördjupning av frågor kring gränslöshet

i kyrkliga miljöer och berättelser från människor som har gått vidare efter sexuella övergrepp. Även Ärkebiskopen närvarade.

– Det är fantastiskt att det har funnits en medvetenhet så pass länge inom Svenska kyrkan. Det är

KYRKOMÖTET

2018 beslutade att se över vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas nationellt för att förebygga sexuella övergrepp och trakasserier.



DET KAN BLI SÅ FEL. Sexuella övergrepp är en stor gråzon som rymmer allt ifrån dåligt språkbruk till våldtäkt.

inget problem som sopas under mattan, säger Åsa.

Utöver denna lite speciella 20-årskonferens så träffas nätverkets kontaktpersoner två gånger per år. Ibland med gästföreläsare eller någon typ av fortbildning men oftast är utbytet av erfarenheter kontaktpersonerna emellan det som ger mest.

– Det är bra att höra hur man gör i andra stift och vi kan lära av varandra, säger Patrik och Åsa instämmer.

UNDER FÖRRA hösten när #metoo-debatten var som mest intensiv var det många medier som hörde av sig och ville ha uttalanden om hur man jobbar med frågor om sexuella övergrepp inom Svenska kyrkan.

– Kyrkan var bara en i mängden branscher där

egna upprop startades, vi är varken sämre eller bättre än någon annan, menar Patrik.

DET KYRKLIGA uppropet mot sexuella övergrepp gick under namnet #vardeljus och Åsa tycker att både #vardeljus och #metoo skapade en ny medvetenhet i samhället, vilket var positivt.

– Jag önskar bara att det fanns mer tid att jobba förebyggande med dessa frågor i församlingarna men tyvärr räcker timmarna som är avsatta för nätverket inte till den biten just nu.

Om man som församling själv vill prata om sexuella övergrepp, till exempel i en ungdomsgrupp, så finns ett material som scouterna har tagit fram, Tryggare möten, som Åsa varmt rekommenderar.

ELIN HENNINGSSON

Sexuella övergrepp är aldrig acceptabla, oavsett var och när de sker. För varje stift finns två kontaktpersoner som är utsedda av biskopen. Deras roll är att vara till stöd och hjälp för den utsatta.

Kontaktpersoner i Strängnäs stift



Patrik Skantze som är präst
telefon 0730-949282
patrik.skantze@svenskakyrkan.se



Åsa Svanbäck som är diakon
telefon 019-15 46 36
asa.svanback@svenskakyrkan.se



DJUR OCH NATUR. Jag trivs med att vara hemma på gården och pyssla med vårt hus och våra djur. Här sitter jag med hunden Egon.

”Språket ska inte vara ett hinder”

Marcus Wiktorsson är döv och arbetar som vaktmästare i Örebro

Du är vaktmästare, vilka är dina arbetsuppgifter?

– Jag är med och förbereder gudstjänster och andra aktiviteter i S:t Nicolai kyrka. Jag ansvarar för bland annat ljud, ljus och kyrkans inventarier och arbetar även på församlingshemmet och prästgården och ansvarar för dess underhållningsarbete.

– Jag började med att arbetsträna som vaktmästare på Sollidens kursgård. När kursgårdens stängdes för renovering en längre tid började jag arbeta inom Nikolai församling i Örebro.

Trivs du på jobbet?

– Det är en mycket trevlig arbetsplats och goda arbetskamrater. Det roligaste är mötet med olika människor samt de varierande arbetsuppgifterna.

Vad finns det för utmaningar och vad är svårast i ditt arbete?

– Utmaningen består i att komma med bra lösningar till de mer komplexa arbetsuppgifterna. En annan utmaning är att se till att allting flyter på bra vid större sammankomster. En av de roligare utmaningarna är att lära människor jag möter teckenspråk.

– Det svåraste i mitt arbete är att svara på frågor som besökare ställer om S:t Nicolai kyrkans historia.

Är du döv från födseln och har du mött kyrkan innan din anställning?

– Jag föddes döv. Min fru och våra barn är också döva. Jag är född och uppväxt i Stockholm. När jag gick på Manillaskolan (dövskola i Stockholm) fanns en teckenspråkig präst som höll gudstjänster

på teckenspråk i Manillaskolans kyrksal som även fungerade som aula.

Hur är det att arbeta som döv och teckenspråkig i en hörande miljö?

– Jag får träffa många teckenspråkiga besökare på min arbetsplats. Jag försöker lära de svenskspråkiga jag möter teckenspråk. Det är egentligen inte så stort att vara döv och teckenspråkig i en hörande miljö, det handlar bara om att hitta lösningar att kommunicera på. Oavsett om du är döv eller om du kommer från ett annat land, så handlar det bara om att bjuda på sig själv och vara öppen och nyfiken i möten med människor. Språket är och ska inte vara något hinder.

– Som döv kan jag aldrig lära mig att höra men som hörande kan man försöka lära sig teckenspråk och att använda teckenspråk så mycket som möjligt i mötet med mig och andra döva.

Om dina vänner frågar dig hur det är att arbeta i kyrkan, vad svarar du då?

– Man möter många olika människor, människor med väldigt olika bakgrund. Arbetet är varierande, både självständigt arbete och teamwork.

Om du fick ge Svenska kyrkan ett råd, vad skulle det vara?

– Det är väldigt viktigt med identitet. En döv diakon som delar dövas teckenspråk och dövkultur behövs. Ungdomarna som kommer till kyrkan behöver förebilder. Döva fritidspedagoger behövs inom Svenska kyrkan.

PIA ANDERSSON

VÄRT ATT VETA



NAMN: Marcus Wiktorsson

ÅLDER: 41

FAMILJ: Fru, två söner och två döttrar. Familjen har även två hundar och höns.

BOR: Klockhammar, nordväst om Närkes Kil.

ARBETAR: Som vaktmästare i Nicolai kyrka, Örebro.

INTRESSEN: Snickeri, natur och jakt.

Biskopens profildagar i maj

Biskopen bjuder 2019 in till möte med de fyra kyrkliga yrkesprofilerna på Stiftsgården Stjärnholm och i Nyköping.



Mötet har fått rubriken "På dopets grund" och kommer att centreras runt dopet som vårt gemensamma uppdrag i församlingarna. Dagarna är för de som har kyrklig profilutbildning.

Precis som tidigare år blir det en gemensam dag och en som blir delvis profilspecifik.

Musiker, diakoner och pedagoger möts 21–22 maj och präster 22–23 maj.

JANUARI

17-20/1 Stilla dagar på Stiftsgården Stjärnholm

För dig som vill hämta kraft i tystnad och vila. Välkommen att vara med som enskild eller som grupp från församlingen. Anmäl dig senast 14/12

FEBRUARI



5-6/2 samt 27-28/2 Presidiekonferenser

Under innevarande mandatperiod 2018–2021 erbjuder Strängnäs stift utbildningsdagar för kyrkoherdar, församlingsherdar samt ordföranden i kyrkoråd och församlingsråd. På Stiftsgården Stjärnholm.

MARS

Start 4/3 Biskopens webomilitik i fastan

Via Google Hangouts kan du från din plats i stiftet vara med i ett gemensamt videosamtal om kommande söndags bibeltexter. Tillsammans arbetar vi med texterna och brottas med frågor som

väcks, vi inspirerar och inspireras till predikouppgiften. Gruppen ses måndagskvällar i fastan 20:15–21:00 med start den 4 mars.

14/3 Förbättra församlingsbladet

Du som producerar församlingsblad är välkommen att prata om bildval, rubriksättning, textlängder, målgrupper och att arbeta som redaktör. Stiftskansliet i Strängnäs.

18/3 Grundkurs Kyrksam

Kursen innehåller bl.a. en grundläggande genomgång med tonvikt på vårt ansvar att underhålla vårt gemensamma register med regelverk, grundläggande om att registrera medarbetare, förtroendevalda, grupper samt underhåll av uppgifterna. Stiftsgården Stjärnholm.

19-20/3 Grundkurs KBOK

Detta är en certifieringskurs som ger behörighet att arbeta som handläggare och sköta om registreringar av inträden/utträden samt ministerialböcker i KBOK som vårt gemensamma medlemsregister. Kursen rekommenderas även till kyrkoherdar som har ansvar för arbetet. Stiftsgården Stjärnholm.



21/3 Grundkurs KOB

Kursen ger en grundläggande genomgång av KOB (kollekt- och betalsystem) avseende hantering och redovisning av kollekt samt hantering av internfakturor för dem som inte har integrerat fakturahanteringen med ekonomisystemet i församlingen. Stiftsgården Stjärnholm.

Behörighetsgivande utbildning för blivande kyrkoherdar

För att vara behörig ska du ha varit anställd som präst i Svenska kyrkan i minst två år. Handlingar ska vara hos Strängnäs stiftskansli senast 1/4. Kontakt: Kajsa Flygt Jonsson kajsa.flygt.jonsson@svenskakyrkan.se

Kommunikationsstöd

Under 2019 erbjuder stiftet olika typer av kompetenshöjning inom kommunikationsområdet: 60 minuter kommunikation, Låna en kommunikatör, Utbildning i mallverktyget och Nätverksträffar. Kontakt: Elin Henningsson, elin.henningsson@svenskakyrkan.se

Tomten mådde visst inte så bra?
– Nä, han säckade ihop.



När ljusen talar

EN GOD vän har berättat för mig hur han bland sin gammelfasters efterlämnade tillhörigheter hittat en samling brev från sonen Eric Milroy, en av landets allra bästa rugbyspelare. Rugby är en tuff sport, så när hans mamma skickade iväg honom till matcherna brukade hon säga:

”Don’t get hurt today Eric. Remember – keep well back.” (ungefär ”ligg lågt”).

Ett kärleksfullt, men föga praktiskt råd för den snabbfotade, oräddade spelaren med många framstående segrar innanför västen.

Så bröt första världskriget ut och Eric tog värvning.

BREVEN FRÅN den ende sonen till mamman var föga känsllosamma. Min vän berättar om hur han ögnat igenom brev efter brev med kort-huggna rapporter om väder, vind och en avslutande försäkring om att allt stod väl till.

Så kom jag, sa han, till ett brev – långt mer tummat än de andra – som skrivits från en skyttegrav på Västfron-ten, daterat den 13 juli 1916.

Inga rapporter om väder och vind. Ingen hälsning om att allt stod väl till. Bara några få rader.

”Dear mother, We are in some slight trouble tomorrow. So I am just warning you that there is to be no ‘keeping well back’ then.” Yours Eric

Fem dagar senare föll han vid slaget vid Somme.

Och tänk, sa min vän, när jag läste de raderna kom jag ihåg hur min gammelfaster år ut och år in ända tills hon gick bort, var afton tände ett stearinljus i vardagsrumsfönstret för att hennes älskade, ende son skulle kunna hitta hem när han återvände.

Tanken på att han var död ville – kunde – hon inte bära.

Ljuset i fönstret som talade om sorg, om saknad och om kärlek, förkroppsligade hennes ord, hennes omtänksamma medskick: Eric, Remember – keep well back.

I stearinljuset fick de orden liv.

KRUBBAN I stallet är en handling och en hälsning. Är Guds handling när han kommer till jorden som en av oss för att rent fysiskt dela vår vardag. Är Guds hälsning om att han ger sitt liv för oss.

Är ljuset med kraft att skingra mörker – göra natt till dag.

Är Jesu hälsning till Dig och mig: I never kept well back
– I never keep well back. I give my life for you.

**STIFTPENNAN****BISKOP JOHAN DALMAN**